

	Asociace místních potravinových iniciativ, o.p.s Na břehu 27, Praha 9, 190 00 IČ: 02572079 Mgr. Christian Krček, tel: 602185363 (školní programy a ekodivadla) Mgr. Petr Dolenský, tel. 733764982 (exkurze a akce pro veřejnost) e-mail: ekovychova@asociaceampi.cz www.asociaceampi.cz/co-delame/ekovychova-pro-skoly/						
	NABÍDKA EKOLOGICKÝCH VÝUKOVÝCH PROGRAMŮ						
	pro mateřské školy na školní rok 2022/2023						
Název programu	Kompletní obsah programu je uveden na asociaceampi.cz/ekovychova	Cena (Kč)	Délka (min)	Věk	Místo realizace	Doba realizace	
PROGRAMY VE ŠKOLCE A NA ZAHRADĚ - AGRICULTURA							
Cesta ovčí vlny	Po setkání s pastýřem si popovídáme o ovcích a jejich potřebách, sáhneme si na ovčí kůži, prohlédneme si fotografie různých plemen a zahrajeme si hru na ovce a na vlka. V praktické části programu projdeme celý proces zpracování vlny: stříhání, praní, vyčesávání, předení na vřetánku i kolovratu a také tkání. V závěru programu si každé dítě upletí barevnou kuličku.	70	60-90	3-6 let	interiér	celoročně, zima	
Co mám k svačině?	Panu malíři Arcimboldovi pomůžeme vytvořit postavu člověka ze všeho důležitého, co naše tělo potřebuje, aby bylo zdravé a plné energie. Zacvičíme si, napijeme se, roztřídíme potraviny podle barev a řekneme si, co obsahují. Zahrajeme si hru, ve které se dozvíme, jak na nás působí vláknina, z čeho jsou složeny naše kosti, kdy potřebujeme tuky nebo cukry. Na závěr si s pomocí obrázků sestavíme zdravou svačinu.	70	60-90	3-6 let	interiér	celoročně	

Cukr, káva, limonáda	Osladíte si rádi život? A víte, co všechno je v přírodě sladké, jak se vyrábí cukr a kde včelky berou med? Spolu s medvědem ochutnáme různá sladidla, ukážeme si cestu jejich výroby i dopady, které na naše tělo mohou mít. Zahrajeme si hru na výrobu cukru v rostlině a vyrobíme si vlastní domácí limonádu.	70	60-90	3-6 let	interiér	celoročně
Jak nám dupou králíci	Králík domácí byl dlouho běžnou součástí všech hospodářství a dnes se znovu stává oblíbeným. Program staví na živě ukázce králíka domácího, vyprávění o domestikaci z prapředka králíka divokého, hrách zaměřených na jeho chov i ukázkách jeho hospodářského využití.	70	60-90	3-6 let	interiér, zahrada	celoročně
Jak se dělá máslo	Po motivačním příběhu "Jak pesek a kočička šlehali máslo" si zopakujeme, od kterých zvířat lidé získávají mléko. Prohlédneme si obrázky různých plemen tura domácího. Dozvíme se i o jeho potřebách a způsobu života. V praktické dílně si každý vyzkouší "nakrmit" a "podojit" dřevěnou krávu. Při skupinové spolupráci si vyrobíme máslo ze smetany. ! Pro větší skupiny nabízíme vzdělávací divadlo "Jak pesek s kočičkou stloukali máslo".	70	60-90	3-6 let	interiér	celoročně
Jak se chovají slepice	Po hraném příběhu o ptáku kurovi se ocitneme na "výstavě" plemen a jeden den v peří slepice nás naučí, co mají slepice rády a co nerady, kdo je budí, kdy a jak si čistí peří a co nejradyji hrabají. Sami si vyzkoušíme rozdíl mezi životem slepic v kleci, domácím chovu nebo biochovu a odhalíme tajemství značení vajec z obchodu. ! Možnost realizace v terénu.	70	60-90	3-6 let	interiér, exteriér, zahrada	celoročně, jaro
Jak se dělá férova čokoláda	V programu se žáci seznámí s historií a současností pěstování kakaa a výroby oblíbené čokolády. Sami si zkusí rozdrtit kakaové boby, společně s lektorem uvaří a ochutí čokoládu. A v neposlední řadě se teč dozvědí, co se skrývá pod pojmem spravedlivá čokoláda a spravedlivý obchod - fairtrade. cíle - Žáci vědí, kde a jak se pěstuje a zpracovává kakao, vyzkouší se technologií výroby čokolády a umí vysvětlit, jak funguje férový obchod.	70	60-90	3-6 let	interiér	celoročně

Jak se peče chleba	V úvodu prozkoumáme a ochutnáme klasy a zrna obilovin a dalších rostlin používaných na mouku. Pomocí obrázků se seznámíme s pracovním postupem zemědělských, mlynářských a pekařských prací. Vyzkoušíme si mlácení obilí na mlatu, mletí a prosívání mouky. V pekařské dílně si vlastnoručně uhněteme těsto a zformujeme chlebové bochánky, připravené k pečení. ! Škola zajistí troubu na upečení chleba.	70	60-90	3-6 let	interiér, exteriér	celoročně, jaro
Jak se rodí jablko	Po úvodním divadle o Jablonořském skřítkovi se na základě povídání, obrázků a hry seznámíme se znaky jabloní (květ, koruna, plod) a činnostmi jejich pěstitelů v průběhu celého roku. Ochutnáme různé odrůdy jablek, zkusíme je na speciálním stroji nakrájet na křížaly. Každý účastník programu dostane tematické rýmované omalovánky "O sadaři a jabloni". ! Pro větší skupiny nabízíme vzdělávací divadlo "O jabloních a sadaři".	70	60-90	3-6 let	interiér, zahrada	celoročně, podzim
Máma mele maso	Povíme si, co je to vlastně maso. Ukážeme si, jak vypadá a jakou funkci má v těle živých organismů. Zapřemýšlíme, kdo a proč v přírodě se masem jiných živočichů živí a jak my lidé získáváme a zpracováváme maso pro svou obživu a co vlastně dělá řezník. Citlivě se přitom dotkneme i tématu koloběhu života a smrti, které je v našem denním stravování vždy přítomné.	70	60-90	3-6 let	interiér, zahrada	celoročně
Tajemství půdy	V laboratoři krtka Badatele prozkoumáme základní složky a vlastnosti půdy. Na základě příběhu "O semínku, které nechce růst" se seznámíme s několika půdními živočichy a rostlinami, zjistíme, kteří z nich mohou půdě pomoci, aby byla zdravá a plodná. Zkusíme si, jak my sami se na tom můžeme podílet.	70	60-90	3-6 let	zahrada	jaro, léto, podzim
Tajemství včel	Nahlédneme do modelového úlu s fotorámečky nebo pozorovacího úlku s živými včelami, prohlédneme si a vyzkoušíme včelařské pomůcky, zkusíme složit rámeček. Zahrajeme si na sběr nektaru a pylu z květů. Ochutnáme různé druhy medu a pyl, očicháme propolis a z včelího vosku si vyrobíme včelku nebo svíčku. ! Pro větší skupiny nabízíme vzdělávací divadlo "O včelách a včelaři".	70	60-90	3-6 let	interiér, zahrada	celoročně, jaro, léto

Vypěstuj a sněz	Nejdříve spolu s panem zelinářem zjistíme, jaká zelenina u nás roste, jaké má části, co z nich my lidé jíme a jaké si uchováváme, aby nám vyrostla napřesrok nová zelenina. Prozkoumáme tvary a barvy různých semen. Poté si v roli zelinářů ve skupinách zasejeme do malých zahrádek (v truhlíku nebo na školní zahradě) semínka spřátelených druhů zeleniny. ! Program lze připravit jako motivační úvod pro pěstování na školní zahradě !	70	60-90	3-6 let	interiér, exteriér, zahrada	jaro, léto
Zahrada na talíři	Na návštěvě v tajemné zahradě se zaposloucháme do zvuků a prohledáme všechny kouty, abychom mezi kůrou a klacíky našli třeba kus ovčí vlny, včeli plástev, kus hadice, motýčku nebo rukavici. Další stopy nás zavedou za dědou zahradníkem, co právě vykopává zeleninu, a pomůžeme mu v kuchyni s výrobou kouzelného salátu. Ze salátu si každý vykouzlí svůj barevný talíř.	70	60-90	3-6 let	interiér	celoročně
Zahradníkův rok	S pejskem a kočička Josefa Čapka si zahrajeme na ekologické zahradníky. Budeme třídit semínka a připravovat je k osevu. Hrou se naučíme, jak vypadá kořen, stonek a květ mrkve, salátu nebo ředkvičky. Na simulovaném poli si vyzkoušíme rytí, uhrabávání, sázení a setí, okopávání, pletí i zalévání. Po ruční práci si vyzkoušíme, jak funguje zahradničení se stroji: traktorem, pluhem, válcem, bránami, čertem a valníkem.	70	60-90	3-6 let	IŠ, ŠZ	celoročně
Zvířata na dvorku	S kocourem Mikešem se vypravíme za jeho přáteli z dvorku kravkou, kozou, prasetem, husou, králikem. Budeme objevovat jejich život na statku. V čem zvířata pomáhají a prospívají statku, ale i co musí hospodář pro zvířata udělat. Společně vytvoříme naše hospodářství se všemi zvířaty, která do něj patří.	70	60-90	3-6 let	interiér	celoročně

PROGRAMY VE ŠKOLCE A NA ZAHRADĚ - NATURA

Arktida a Antarktida	Dobrodruh Amundsen nás provede ledovými pláněmi Antarktidy a Arktidy. Seznámí nás s Inuity a zvířaty žijícími na ledových pláních. Postavíme inuitské iglů, povíme si příběh o lovcích a velrybách, ochutnáme sušené ryby maso a hlavně, prožijeme dramatický závod o prvenství na Jižním pólu mezi polárníky Scottem a Amundsenem, v němž zvítězí a přežije ten připravenější.	70	60-90	3-6 let	interiér	celoročně, zima
Barvy přírody	Výprava do barevného světa živočichů a rostlin. Vyzkoušíme si malování přírodními barvami, které si sami vyrobíme. Spolu s čapem a žabkou odkryjeme tajemství výstražných a ochranných zbarvení, pomoci lakmusových papírků provedeme malou chemickou reakci a budeme měřit kyselost. Ukážeme si, kde všude v lidské společnosti se barvy, stejně jako v té živočišné, užívají nejen ke zdobení.	70	60-90	3-6 let	interiér, zahrad	celoročně
Jaro v zahradě	Pomocí známé písně si připomeneme, jak se pozná příchod jara a co za změny se v přírodě dějí. Poznáme jarní květiny a jejich růst ze semínek a cibulek. Prozkoumáme tvary a barvy pupenů na různých stromech a keřích a pojmenujeme je. Zahrajeme si na zvířecí párování a stavbu přibytku. Klidně pozorovatele pozvou, aby si je z blízka prohlédli a seznámili se s nimi.	70	60-90	3-6 let	interiér, zahrad	jaro
K vodě za chrostíky	Spolu s příběhy Ondřeje Sekory se vypravíme k vodě hledat a poznat vodní hmyz žijící pod hladinou i nad ní. Zjistíme, proč žijí komáři a vážky u vody, jak spolu souvisí larva dravého chrostíka stavící domečky pod vodou a malého motýlka létajícího nad vodou. Program realizujeme v Modřanské roklí. Šáreckém údolí a u dalších vodních zdrojů dle domluvy.	70	60-90	3-6 let	exteriér	jaro, léto, podzim
Kolotoč vody v přírodě	V úvodním příběhu poputujeme s vodní kapkou a pomocí zraku, hmatu i pohybu prožijeme koloběh vody a proměny jejího skupenství. A že koloběh vody je vědou i pro děti se ukáže v pokusu s výrobou deště ve sklenici i kouzla s květem na hladině.	70	60-90	3-6 let	interiér	celoročně
Když jsou ptáci v práci	Seznámíme se s ptáčími návštěvníky městských parků a zahrad. Zjistíme co jedí, kde se schovávají, jak zakládají rodiny a jakou hrají úlohu v celém systému. Prohlédneme si peřička a ukážky hnízd. Několik jich poznáme podle zpěvu (kukačka, kos, datel, vrána, sojka). Vymyslíme recept na zimní dokrmování. Naučíme se jim pomáhat a pochopíme, že služba je vzájemná.	70	60-90	3-6 let	interiér, zahrad	celoročně

Mraveniště	S pomocí příběhů Ondřeje Sekory, pozorování a her si přiblížíme fascinující svět mravenců, mistrů několika řemesel - stavitelů, chovatelů, sběračů i lovců. Zkusíme se vcítit do mravenčího světa pomocí her a vyprávění, poznáme jaké mají mravenci smysly, jak si hledají potravu i jaké na ně číhá nebezpečí. Budeme přemýšlet, co mají s námi společného, jak se naše světy vzájemně ovlivňují.	70	60-90	3-6 let	interiér, zahrad	jaro, léto, podzim
Obyvatelé z hmyzího domečku	Pojdme se spolu vydat do světa včelek samotářek, čmeláků a i kolibříků, kteří pomáhají udržet pestrou a životodárnou krajinu. Nasbíráme si společně materiál pro hmyzí domeček. Připravíme si municii pro semínkovou bombu.	70	60-90	3-6 let	interiér, zahrad	jaro, léto
Podzim v zahradě	Podzimním obdobím nás provedou zvířátka, která se připravují na zimu. A každé po svém. Spolu s nimi budeme sbírat a třdit plody, připravovat zimní pelíšky a sledovat další změny, kterými zvířátka v tomto období procházejí. Nakonec si vytvoříme podzimní malířskou paletu.	70	60-90	3-6 let	interiér, zahrad	podzim
Ptáci na krmítku	Kdo přikrmuje v zimě ptáky našich měst, získává na oplátku nejen dobrý pocit, ale i cenné zkušenosti z pozorování. O ptáčích a jejich zimních zvyklostech a potřebách si nejen povíme, ale hlavně si každý vyrobí malé krmítko ze šišky, tuku a semínek.	70	60-90	3-6 let	interiér, zahrad	zima
Svět stromu	Strom. Nehybně stojí, tise dýcha, v jeho žilách proudí mizra, ve svých korunách nabízí potravu a útočiště hmyzu, ptákům a dalším živočichům. Na jaře kvete, v létě plodí, na podzim posílá semínka do světa a v zimě odpočívá. Prozkoumáme jeho kůru i listy, pomůžeme mu s výrobou cukru ze světla a distribucí vody. Podle daného ročního období se budeme věnovat pupenům, květům nebo plodům.	70	60-90	3-6 let	interiér, zahrad	celoročně
Tajemství slunce	V roli objevitelů vesmíru budeme obíhat jako planety sluneční soustavy okolo Slunce. Vyzkoušíme si, jak vzniká teplo a světlo na Slunci, budeme zachycovat sluneční déšť a badat nad tím, kdy je Slunce nejsilnější a jak ovlivňuje střídání ročních období, dne a noci. Povrch Slunce si prohlédneme pomocí speciálních brýlí. Energii slunečních paprsků se pokusíme zapráhnout pohonu solární hračky.	70	60-90	3-6 let	interiér, zahrad	celoročně

Ze života hmyzu	Po setkání s průvodem mravencem budeme v trávě, na stromech či keřích a květinách různými metodami pozorovat a chytat hmyz a další drobné živočichy. Prozkoumáme a napodobíme jejich způsob pohybu a určíme jejich charakteristické znaky (počet nohou, složené oči, sosák...). V závěru si každý vyrobí svého brouka.	70	60-90	3-6 let	interiér, exteriér, zahrad	jaro, léto, podzim
Zvířata v zimě	Čím se živí, jak se oblékají a kde si hledají úkryt čáp, veverka, liška, sýkorka a ježek v zimě? Najdeme je podle stop a zvuků a vyzkoušíme si jejich umění odpočinku, prozíravé shromažďování zásob i techniky lovu.	70	60-90	3-6 let	interiér	zima
PROGRAMY VE ŠKOLCE - CULTURA ET NATURA						
Masopust za dveřmi	Dozvíme se, kdy se masopust slaví, proč se mu říká masopust a jaké zvyky se k němu váží. Připravíme si pohoštění na oslavu, naučíme se medvědí tanec, vyrobíme si masopustní masku a vyjdeme s Laufrem, Nevěstou, Kobylou, Slamákem, komínky a dalšími postavami na masopustní obchůzku. Zazpíváme si společně masopustní píseň. ! Masopustní úterý se v roce 2021 slaví 16. února.	70	60-90	3-6 let	interiér, zahrad	zima
Příběh vánočního stromku	Vydejte se s námi prozkoumat, odkud pocházejí vánoční stromky, za vůni lesa i za semínky parašutisty, kteří po seskoku upadají do zimního spánku. Prohlédneme si semínka i semenáčky jehličnatých stromů, ve hře nakoukneme do lesní školky a budeme přemýšlet, zda je lepší vánoční stromek řezaný, umělý, v květináči nebo třeba ten na zahradě. ! Dle domluvy u vás můžeme nechat oca tříletý stromek v květináči a semínka k pěstebnímu experimentování. Nebo si Vánoční stromek v květináči půjčte zde: http://www.pronajemstromku.cz/	70	60-90	3-6 let	interiér	zima
Vánoce za dveřmi	Už zasvitla zase v tmách všedních dní zář první svíce adventní... Připomeneme si tradici Vánoc jako čekání na návrat slunce i hledání nově narozeného Krista. Jako Tři mudrci v biblickém příběhu budeme hledat hvězdu, připravovat dary přírody na vánoční stůl, odlévat olovo a vyrábět symbol Vánoc.	70	60-90	3-6 let	interiér	zima
Velikonoce za dveřmi	Velikonoční svátky jsou časem oslavy znovuzrození přírody, židovského Paschy i nejvýznamnější křesťanský svátek. Vyneseme smrt jako symbol zimy v podobě slovanské Morany. Poznáme symbol velikonočního beránka v příběhu vyjití židovského lidu z Egypta a životě Ježíše Krista. V praktické části programu si dle dohody vyrobíme beránka z těsta nebo upleteme jednoduché pomlázky.	70	60-90	3-6 let	interiér	jaro

TERÉNNÍ VÝUKOVÉ PROGRAMY A EXKURZE						
Komunitní zahrada KomPot	V programu se dozvíte o historii a současnosti zahrady i způsobu organizace komunitní práce. Ukážeme vám nářadí, zeleninové záhony, včelí úly, komposty i luxusní kompostovací toaletu. V praktické části exkurze provedeme rýčovou metodu, podíváme se pod povrch záhonů i do kompostu. Zapojíme vás do běžných činností dle sezóny: sklizeň, rozdělování úrody, hnojení, příprava půdy, výsev či výsadba, plení. Ochutnáte dary zahrady.	70-100	60-90	3-6 let	včelnice, sad	jaro, léto, podzim
Komunitní zahrada Kuchyňka	Seznámíme vás s historií zahrady na Praze 8, jejími částmi i smělými vizemi do budoucna. Ukážeme vám nejen zeleninové záhony, kompost, výběh se slepicemi, včelí úly a ovocné stromy, ale i vinný altán s famózním výhledem na Prahu, stopy po minulých obyvatelích i sukcesi v neobhospodařované části zahrady. V praktické části exkurze vás podle zájmu a období zapojíme do činností zelinářských, ovocnářských, chovatelských či včelařských a ochutnáme i dary zahrady.	70-100	60-90	3-6 let	včelnice, sad	jaro, léto, podzim
K vodě za chrostíky	U vody si nalovíme a prohlédneme vodní hmyz a další živočichy žijící pod hladinou i kolem vody. S pomocí fotografií, simulační hry i příběhů Ondřeje Sekory si ukážeme, proč žijí komáři a vážky u vody, jak spolu souvisí larva dravého chrostíka stavícího schránky pod vodou a malého motýlka létajícího nad vodou. ! Program realizujeme v Modřanské rokli, Šáreckém údolí a u dalších vodních zdrojů dle domluvy.	70-100	60-90	3-6 let	Modřanská a rokle, Šárecké údolí, terén	jaro, léto, podzim
Ovce v Klíčovských sadech	Čeká vás výprava do Klíčovských sadů, které budeme objevovat z perspektivy ovcí i jejich bačů. Setkáme se s pasoucím stádem, zaměříme se na význam spásání travních porostů a úlohu ovcí v sadu. Sami si zkusíme travu pokosit, sušit a uvázat do snopů. Po cestě za pokladem uvnitř města, o kterém málokdo ví, si budeme povídat o místní fauně a flóře. Suché pečivo sebou!	70-100	60-90	3-6 let	sad	jaro, léto, podzim
Ovoce v Klíčovských sadech	Výprava do Klíčovských sadů nejen ovocem! Díky bohatství sadu poznáme tradiční i méně tradiční odrůdy ovocných stromů, zejména jabloni a hrušni. Seznámíme se s tradiční sušárnou ovoce Budeme sbírat ovoce a sami si vyrobíme mošt, který na závěr ochutnáme.	70-100	60-90	3-6 let	sad	jaro, léto, podzim

Pražské sady	Prohlídka a objevování ovocného o sadu na území HMP dle výběru školy. Cílem je pomocí aktivního zapojení žáků do prozkoumávání lokality a pracovních činností v sadu poukázat na ekologickou, produkční i rekreační funkci sadů. Aktivity budou přizpůsobeny dle ročního období i lokality.	70-100	60-90	3-6 let	sad	jaro, léto, podzim
Školní zahrada Na Beránku	V rámci exkurze se dostanete na naši školní přírodní zahradu, kterou jsme plánovali, budovali a stále tvořímy my, žáci Montessori školy s podporou svých učitelů aktivních rodičů i neziskových organizací. Ukážeme vám jednotlivá místa přírodní zahrady: bylinkovou spirálu, čtverečkové záhony, jezírko s vodním oběhem, vrbový tunel, úlý se včelami i slaměný dům, na kterém je stále co dělat.	70-100	60-90	3-6 let	zahrada	jaro, léto, podzim
Včely a další opylovači na Kuchyňce	Návštěva u včel na komunitní zahradě Kuchyňka. Prohlédneme si včelí úlý a jedno včelstvo, včelařské pomůcky, seznámíme se i s včelími produkty včetně medu. Vydáme se po zahradě perspektivou včel a dalších opylovačů. V praktické části programu dle možností a sezony si vyzkoušíme včelařské činnosti - příprava rámků, tavení a čištění vosku, vytáčení medu, značení matek či krmení oddělků.	70-100	60-90	3-6 let	včelnice, zahrada	jaro, léto, podzim
Včely v Klíčovských sadech	Prohlídka a objevování klíčovských sadů z perspektivy včel a dalších opylovačů. Návštěva u včelích úlů spojená s prohlídkou včelstva a ukázkou včelařských nástrojů a včelích produktů. Zkoumání včelařsky významných dřevin a bylin v sadu.	70-100	60-90	3-6 let	včelnice, sad	jaro, léto, podzim
Včely na Vidouli	Během návštěvy u včelích úlů si o včelách nejprve popovídáme o lokalitě Vidoule a ekologickém významu včel. V hlavní části programu se rozdělíme na dvě skupiny - jedna skupina se vždy po oblečení se do ochranných obleků podívá do úlů na včelí dílo i chování včel, druhá skupina se bude prakticky i s pomocí ochutnávků věnovat včelím produktům.	70-100	60-90	3-6 let	včelnice, sad	jaro, léto, podzim
Včelnice Motol	Během návštěvy u včelích úlů si o včelách nejprve popovídáme o lokalitě včelnice a ekologickém významu včel. V hlavní části programu se rozdělíme na dvě skupiny - jedna skupina se vždy po oblečení se do ochranných obleků podívá do úlů na včelí dílo i chování včel, druhá skupina se bude prakticky i s pomocí ochutnávků věnovat včelím produktům.	70-100	60-90	3-6 let	včelnice, sad	jaro, léto, podzim

Včely na Staré Ruzyni	Program je vždy uzpůsoben věkové kategorii návštěvníků. Malé návštěvníky nejdříve seznámíme s tím, jak vypadá takový včelí den, kdo všechno v úlu bydlí a jak si mezi sebou dělí práci. Náležitě vybaveni ochrannými obleky se děti budou moci podívat do úlu. U starších dětí si povíme i o ekologickém významu včel. Dobrovolníci si mohou obťžkat rámeček se včelami, pochovat trubce, ochutnat či zakoupit včelí produkty.	70-100	60-90	3-6 let	včelnice, sad	jaro, léto, podzim
Vokovické sady	Prohlídka a objeovávání krásných sadů. Povídání o historii sadů i jejich současném stavu, tradičních i netradičních odrůdách ovoce a způsobech jeho zpracování, péči o stromy, o významu ovocných sadů ve městě. Sběr a ochutnávání ovoce, moštování přímo v sadu a ochutnávka čerstvě vyrobeného moštu. Dle domluvy je možné zařadit i prohlídku sousedního Sadu na Červeném vrchu a Vokovické třešňovky.	70-100	60-90	3-6 let	včelnice, sad	jaro, léto, podzim
Vrch Třešňovka	Připravte se na objeovávání sadu uprostřed města! Dotkneme se historie sadu, prozkoumáme rostlinnou i živočišné říši. Potkáme mladé stromy i stará "torza" a vyzkoušíme si, jak se má chová řádný sadař. Podle sezóny se bud' budete opájet omamnou vůní květů, chutěmi třešní, jablek a hrušek nebo krásou barevného listí a možná potkáme i dudka chocholátého.	70-100	60-90	3-6 let	sad	jaro, léto, podzim
Pole u Dubu	Během programu se seznámíme s provozem květinové farmy i příběhem farmáře Davida Ježka z Cholupic, budeme se věnovat poznávání nektarodárných rostlin dle semínek a květů i jejich opylovačů a zapojíme se do sezónních činností (sběr semínek nebo květů rostlin apod.), ochutnáme místní vynikající med a nezapomeneme ani na pohled na krajinu v okolí pole.	70-100	60-90	3-6 let	zahrad, sad, pole	jaro, léto, podzim
Nabídkový katalog exkurzí pražských organizací www.exkurzezahrady.cz	Terénní vzdělávací programy do komunitních zahrad, městských sadů, včelnic a rodinných hospodářství v Praze a blízkém okolí. Společný nabídkový katalog několika neziskových organizací obsahuje kromě nabídky naší, tj. Asociace místních potravinových iniciativ, o.p.s, také terénní exkurze realizované spolkem Kokoza, ekocentrem Koniklec a Ekodomov. Žáci budou mít možnost na zahradách či farmách poznat historii, fungování provozů, typy hospodářské produkce a jejího zpracování a budou rovněž prakticky zapojeni do některých z pracovních činností.	70-100	60-90	3-6 let	zahrad, sad, pole	dle nabídky

KOMPLEXNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY

Od zrna k chlebu	Komplexní celoroční vzdělávací program, skládající se z několika pracovních a výukových bloků. Cílem je provést žáky celým procesem od přípravy pudy a setí zrna až po pečení chleba. Program přizpůsobujeme potřebám školy, a to včetně výběru lokality pole i počtu a načasování jednotlivých pracovních aktivit. Program je možné začít na podzim i na jaře. Program je úspěšně dlouhodobě vyzkoušen v rámci školního vzdělávacího plánu watdorfských škol. 1. blok: příprava pudy: ruční orba pole včetně zaorání hnoje či kompostu + vláčení pudy bránami (září nebo konec zimy) 2. blok. výsev pšenice ozimu a žita výsev zrna + vláčení bránami (září/říjen) 3. blok výsev jařin, tj. pšenice, ovsa a ječmene na poli (duben) 4. sklizeň : sklizeň obilí srpy a kosami, vázání do povřísel a stavění do snopů (dle zrání obilí cca přelom července a srpna) 5. mláčení obilí: výmlat obilí a čišění zrna od plev (září, říjen) 6. mletí mouky a pečení chleba: lze realizovat v rámci školy nebo jinde dle domluvy bloky 1 a 2, resp. 1 a 3 spojit stejně jako bloky 4 a 5 do jednoho dopoledne.	70-100	60-90	3-6 let	pole, školní zahrada	jaře, léto, podzim
Život včely tajuplný	Komplexní celoroční vzdělávací program, skládající se z několika výukových bloků. Cílem je provést žáky celým včelím a včelařským rokem a poukázat na symbiózu včel a rostlin. V programu kombinujeme práci s příběhem, přírodovědné pozorování, hru i včelařské práce. Program přizpůsobujeme potřebám školy, a to včetně výběru lokality včelnice i počtu a načasování jednotlivých pracovních aktivit. Program je vhodné začít na jaře či na podzim. 1. blok: pozorování včel při opylování, příprava rámečků a rozšiřování včelstev (březen-květen) 2. blok: medobraní (červen) 3. blok: podzimní zazimování včelstev a čišění rámečků + event. sklizeň a zpracování ovoce (září, říjen) 4. blok: výroba svíček ze včelího vosku (ve škole, prosinec-únor)	70-100	60-90	3-6 let	včelnice, sad, interiér školy	jaře, léto, podzim

A ta kráva mléko dává	I. Divadlo Jak pejsek s kočička stloukali máslo (25 min) Divadelní představení na základě "objevené hry spisovatele Josefa Čapka". O tom, co se stane, když kočička nenajde v lednici máslo a pejsek nechce sníst suchý rohlík. Situaci zachrání tajemný recept na výrobu másla a chuť se něčemu novému naučit. II. Vzdělávací aktivity (65 min): Fotogalerie plemen tura domácího; Poučná aktivita krmení; Simulace ručního dojení; Tradiční stloukání a šlehání másla; Zápasy s býkem	60	90	3-6 let	interiér, zahrad	celoročně
O včelách a včelaři	I. Divadlo "Jak se medvěd učil včelařit" (25 min) O medvědovi zlodějkovi, kterému dá včela nejdřív pěkně za vyučenou, aby ho posléze včelař naučil včelařit a vařit med. Medvěd se sice lézat nenaučí, za to už bude vědět, že opylování není opilování a že bez práce nejsou koláče ani med. II. Vzdělávací aktivity (65 min): Modelový úl s fotorámečky, ukázka včelařských pomůcek a úlů; Ukázka a ochutnávka včelích produktů; Výroba voskových včelek nebo svíček; Simulační hra na sběr nektaru z květin	70	90	3-6 let	interiér, zahrad	celoročně
O čokoládě	I. Divadlo "Jak pejsek s kočičkou vařili čokoládu" (25 min) Kočička bude mít narozeniny a pejsek jí chce překvapit originál mléčnou čokoládou a protože chce vše vidět, kde a jak se čokoláda pěstuje a vyrábí, dostane se až do daleké Afriky. II. Vzdělávací aktivity (65min): jak se pěstuje kakao, vlastnoruční drcení kakaových bobů, vaření a ochucování a formování čokolády, hra na spravedlivé dělení aneb férový obchod	70	90	3-6 let	interiér, zahrad	celoročně
O jabloních a sadaři	I. Divadlo "Jak se skřítek učil zahradníkem" (25 min) O Skřítkovi, který má takovou chuť na jablka, že se rozhodne stát se zahradníkem, ale nebude to mít lehké. Jablůň totiž trápí žravé housenky, chybějící ženich a také velká žízeň. II. Vzdělávací aktivity (65min): Moštování jablek spojené s ochutnávkou / krouhání jablek na křížaly; Ochutnávka různých odrůd jablek, ukázka jablečných produktů; Výroba papírových květů s pylem; Činnosti pěstitelů ovocných stromů s pomocí obrázků	70	90	3-6 let	interiér, zahrad	celoročně

O kouzelné fazolce	I. Divadlo "O kouzelné fazolce" (25 min) O pejskovi a kočičce, kteří jednoho dne dostali od dětí krabici plnou luskovin, a začali luštit jejich příběhy a hery s nimi spojenené. Bude kočička opravdovou princeznou na hrášku? Vydrží pejsek klečen na hrachu? A přijdou na chuť a význam luštěninové kuchyně? II. Vzdělávací aktivity (65min): Poznávání celých rostlin, květů, lusků i semen luskovin; Ochutnávka naklíčených semen; Mletí hrachové mouky; Simulační hra o využití luskovin ve střídavém osevním systému; Hra na Popelku, Princeznu na hrášku a Klečení na hrachu; Výtvarná či hudební aktivita s luštěninami dle vašeho výběru	70	90	3-6 let	interiér, zahrada	celoročně
	O panu Sedláčkovi a Bramboře. I. Divadlo "O panu Sedláčkovi sedláčkovi a paní Bramboře" (25 min) O panu sedláčkovi, který snil o tom, že ve svém sklepě najde pravý poklad. Místo toho našel starý pytel a v něm mluvící brambor, který ho naučil těžký život zemědělce. Po různých nesnázích, které pan Sedlák musel podstoupit nakonec sklízí svoji první bramborovou úrodu. II. Vzdělávací aktivity (65 min): Půda a půdní organismy, Práce v průběhu zemědělského roku; setí brambor nanečisto do písku; ukázka vyklíčené brambory	70	90	3-6 let	interiér, zahrada	celoročně
O vodní kapce	I. Divadlo "Putování vodní kapky " (25 min) O kapce z horského rybníka, která se na cestě do světa dostane až do moře. Námětem divadla je pohádka Daisy Mrázkové "Co je to proti pomněnkám", vtahující do tématu koloběhu vody v přírodě. II. Vzdělávací aktivity (65 min) - Výroba deště, pozorování vypařování a kondenzace vody; Fotogalerie podob vody v přírodě; Síla vody aneb vodní pistole	70	90	3-6 let	interiér, zahrada	celoročně
Vzhůru do vesmíru!	I.Divadlo "Vzhůru do vesmíru!" (25 min) Příběh o Pepíkovi a fence Lajce a jejich touze vznést se z pozemské tíže. Pokud se jim to má podařit, musí nejen projít náročným výcvikem, opatřit si výstroj pro astronauty, mapu sluneční soustavy a postavít ekoraketu..II. Vzdělávací aktivity (65 min) Pozorování slunce, simulace oběhu planet okolo slunce, výroba mini rakety, pohybové ztvárnění písně, solární hračky	70	90	3-6 let	interiér, zahrada	celoročně
Ježek a Sněhová královna	I.Divadlo Ježek a sněhová královna (25min). Příběh ježka, který se nestihl připravit na zimu. Ještě že máme kamarády, kteří mu včas poradí se zásobami, přibýtkem a pomohou mu přelstít sněhovou královnu. II. Vzdělávací aktivity (65min): Představení adaptací zvířat na zimu (migrace, zimní spánek, aktivní přezimování) - Zimní zásoby - Srst a peří - Stopy ve sněhu.	70	90	3-6 let	interiér, zahrada	podzim, zima